

CRNA GORA
SKUPŠTINA
**Odbor za zdravstvo, rad i
socijalno staranje**
Broj 00-63-12/15-44/6
EPA: 965 XXV
Podgorica, 05. novembar 2015. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, sa **100. sjednice**, održane **22. jula 2015. godine**, podnosi

IZVJEŠTAJ SA KONTROLNOG SASLUŠANJA

- Zorice Kovačević, ministarke rada i socijalnog staranja,
- Mirka Bulatovića, rukovodioca Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju i
- Angeline Međedović, glavne inspektorke rada u Upravi za inspeksijske poslove

na temu

„Aktuelna situacija povodom tragičnog događaja u fabrici oružja „Tara“ u Mojkovcu

Na osnovu člana 75 st. 1 i 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12 i 49/13) Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, na 99. sjednici, održanoj 16. jula 2015. godine, donio je odluku o kontrolnom saslušanju.

U predmetnom zahtjevu za organizovanje kontrolnog saslušanja nijesu navedena lica koja treba pozvati na kontrolno saslušanje pa je Odbor odlučio da pozive uputi ministarki rada i socijalnog staranja Zorici Kovačević, ministru ekonomije Vladimiru Kavariću, Vrhovnom državnom tužiocu Ivici Stankoviću i glavnoj inspektorki rada Angelini Međedović.

Vrhovni državni tužilac Ivica Stanković delegirao je Mirka Bulatovića, rukovodioca Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju.

Ministar ekonomije Vladimir Kavarić se nije odazvao pozivu na kontrolno saslušanje već je Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje uputio dopis br. 01-1802/2 od 21. jula 2015. godine u kojem, između ostalog navodi da „smatraju da nadležnim službama i organima treba omogućiti da nesmetano i bez pritiska obave svoj dio posla, kako bi se utvrdile činjenice koje su dovele do eksplozije u fabrici, koja je prouzrokovala smrt jedne radnice i povrijeđivanje nekoliko radnika. Takođe, ukoliko se, u tom postupku, utvrdi i odgovornost odgovornih lica, očekujemo od nadležnih organa da na ta lica budu primijenjene sve zakonske sankcije“.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali Igor Vujović, izvršni direktor Tara Aerospace and Defence, Vitomir Medojević, izvršni direktor Tara Precision Works, Marinko Medojević, predsjednik Sindikata fabrike oružja „Tara“, Radoje Kljajević, šef pravne službe u fabrici oružja „Tara“, Zlatko Popović, inspektor rada za oblast zaštite na radu – koordinator inspektora za oblast zaštite na radu Crne Gore, Katarina Kljajević, zamjenica Osnovnog državnog tužioca u Bijelom Polju i Danijela Šuković, načelnica zaštite na radu u Direktoratu za rad u Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

S obzirom da se 100. sjednica Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje snimala fonografski i da će zapisnik sa sjednice sadržati pojedinačne ocjene, stavove i pitanja učesnika u raspravi, ovaj Izvještaj sadrži suštinu izlaganja i usvojene zaključke.

Dogovoreno je da se nakon uvodnog izlaganja predstavnika podnosioca inicijative za održavanje kontrolnog saslušanja, poslanika Janka Vučinića, Andrije Popovića i Srđana Perića, članovima Odbora obrate lica pozvana na kontrolno saslušanje.

Poslanik Janko Vučinić, član Odbora, rekao je da je inicijator kontrolnog saslušanja iz razloga što su se za nepunih godinu i po dana dogodile tri nesreće u fabrici u kojima je povrijeđeno 14 radnika dok je jedno lice izgubilo život. Svjestan činjenice da se u ovoj fabrici proizvodi oružje, koja radi sa opasnim materijama, ne opravdava činjenicu da se nesreća treći put ponavlja. Poslanik Vučinić smatra da je zakazalo poslovodstvo fabrike, odnosno vlasnik

fabrike koji organizuje proizvodnju, ali i državne institucije koje nijesu reagovala na pravi način. Državno vrhovno tužilaštvo je trebalo da reaguje odmah poslije prve nesreće koja se dogodila, da zaustavi rad fabrike i da ukloni sve nedostatke, odnosno uzroke koji su doveli do te nesreće. Nova nesreća se dogodila nedugo zatim i ponovo je bilo povrijeđenih radnika, a kada se treći put nesreća dogodila rezultirala je smrtnim ishodom i većim brojem povrijeđenih radnika. Naglasio je da niko ne želi da zaustavi rad fabrike ali da se ne smije dozvoliti da u njoj ljudi postaju invalidi i da gube živote. Mišljenja je da se ne poštuju zakoni, prvenstveno Zakon o radu, jer je saznanja da, zbog nedostatka radnika veliki broj njih se angažuje da radi prekovremeno, a smatra da postoji i veliki broj radnika sa ugovorom na određeno vrijeme. Kada je u pitanju Zakon o zdravlju i zaštiti na radu, smatra da se praktično ni jedan član Zakona ne poštuje.

Poslanik Andrija Popović, član Odbora, kazao je da je njegov motiv, kao jedan od potpisnika inicijative za kontrolno saslušanje, bio da saslušanje nikako ne može nanijeti štetu, već da može preventivno djelovati da se tragedije koje se događaju u fabrici „Tara“ u Mojkovcu više ne dogode. Smatra da nadležni organi treba nesmetano da obave svoj posao.

Poslanik Srđan Perić, član Odbora i jedan od predstavnika podnosilaca inicijative za održavanje kontrolnog saslušanja saopštio je da cilj ovog saslušanja nije da na bilo koji način uruše poslovanje fabrike Tara, već je u interesu da ta firma što bolje radi, zbog zaposlenih i uopšte zbog ambijenta u Mojkovcu. Cilj je da se problematizuje tema koja se ponavlja treći put. Smatra da postoji sistemski problem. Poslanik Perić je naglasio da ukoliko se nesreća jednom dogodi može biti slučajnost, ukoliko se ponovi postoji problem, a kada se dogodi treći put imamo problem sa praksom.

Zorica Kovačević, ministarka rada i socijalnog staranja ocijenila je da Ministarstvo kojim ona rukovodi, nije nadležno za događaj koji se desio u fabrici oružja u Mojkovcu. Ministarka je, na početku, saopštila da je Skupština Crne Gore u julu 2014. godine donijela Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, koji podrazumijeva obezbjeđenje uslova za rad, koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom. Takođe, kazala je da su sva podzakonska akta, vezano za pomenuti zakon, zaključno sa julom 2015. godine donešena i objavljena u „Službenom listu Crne Gore“. Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na zaposlene i na poslodavce. Naglasila je da je jasno definisana nadležnost Ministarstva rada i socijalnog staranja i poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, ali ne i nadzor nad sprovođenjem istih. Nadzor vrši Uprava za inspekcijske poslove. Podsjetila je da bi bilo dobro da nadležni organi do kraja dovedu izviđaj i da obavijeste crnogorsku javnost. Takođe, saglasna je sa predlagačima inicijative da se preduzmu sve preventivne mjere kako se ovakve nesreće više nikad ne dogode. Na kraju, ministarka je saopštila da je otvorena za određene predloge koji mogu dovesti do izmjena zakona iz nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Mirko Bulatović, rukovodilac Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju saopštio je da je dana 5. jula 2015. godine oko 7 sati i 40 minuta, dežurna služba odjeljenja bezbjednosti u Mojkovcu obavijestila dežurnog tužioca u Bijelom Polju Katarinu Kljajević da je u fabrici „Tara“ u Mojkovcu došlo do eksplozije u kojoj je više lica povrijeđeno i da su ista upućena u Opštu bolnicu u Bijelom Polju radi ukazivanja ljekarske pomoći i zbrinjavanja, od kojih je jedna osoba dolaskom u tu ustanovu preminula. Radi se o licu Slobodanki Ćorić. Ostala povrijeđena lica su Tomislav Vidaković, Veselin Smolović, Dragana Vidaković, Nada Vujičić, Vesna Zindović, Danijela Vasović i Olga Grdinić. Dežurni tužilac je izašao na uviđaj zajedno sa ekipom za uviđaj Odjeljenja bezbjednosti u Bijelom Polju. Uviđaj je započet oko 12 časova, kada su iz Danilovgrada stigla pomenuta službena lica, stručnjak za eksplozive i krim tehničar. Uviđaj je trajao do iza 16 časova. Na licu mjesta izuzeti su tragovi i uzorci smješe koja je odvojena kada je došlo do eksplozije. Izuzeta je i garderoba od stradale Slobodanke Ćorić i povrijeđenih sedam lica i ista će biti upućena odgovarajućim ustanovama na vještačenje. Smješa koja je izuzeta biće upućena na vještačenje specijalizovanoj laboratoriji jer u Crnoj Gori ne postoje laboratorije za vještačenje ove vrste inicijalnog eksploziva. Ovlašćena službena lica Centra bezbjednosti Podgorica (stanica kriminalističke tehnike) prisustvovali su vršenju uviđaja, kojom prilikom je fotografisan tok obdukcije i izuzeti brisevi. Na licu mjesta skicirani su i izuzeti tragovi koji će biti proslijeđeni na dalje vještačenje u Forenzički centar i druge specijalizovane ustanove. Lice mjesta je fotografisano. Iz pogona montaže, po naredbi sudije za istragu izuzet je video snimak sa uređaja za video nadzor. Uprava policije Odjeljenja bezbjednosti u Mojkovcu, Uprava policije Centra bezbjednosti Bijelo Polje i postupajući dežurni tužilac, obavili su informativne razgovore sa svim povrijeđenim licima u svojstvu oštećenih. Izuzeta je crna kutija sa oko 30 grama trinitrorezorcinata. Rukovodilac Osnovnog državnog tužilaštva saopštio je da pouzdan zaključak, koji bi im poslužio kao osnov za utvrđivanje osnovane sumnje da je određeno lice izvršilo krivično djelo, još ne mogu izvući dok eksplozivnu smještu ne preuzmu odgovarajuće službe iz ovlašćene laboratorije iz Srbije.

Angelina Mededović, glavna inspektorka rada u Upravi za inspeksijske poslove je dala pregled rada Uprave za inspeksijske poslove od momenta saznanja za nesreću i obavještavanja inspektorke rada za oblast zaštite i zdravlja na radu iz Bijelog Polja, do predaje nalaza Vrhovnom državnom tužilaštvu. Inspektorka je kazala da je 5. jula 2015. godine u 7 sati i 40 minuta od strane stručnog lica za vođenje poslova zaštite na radu Renate Blažević, u fabrici „Tara“, (inspektorke rada za oblast zaštite i zdravlja na radu iz Bijelog Polja), obaviještena da je u pogonu montaža radionica 1 fabrike Tara Aerospace and Defense oko 07 sati i 15 minuta došlo do kolektivne povrede na radu osam radnika. Inspektorka je došla na lice mjesta i zajedno sa njima vršila uviđaj u dijelu nadležnosti inspekcije rada. Pogledali su faktičko stanje, ono što se dešavalo na terenu, kao i video snimak. Izuzeli su dokumentaciju koja je bila dostupna tog dana. Kontrolu su nastavili i sljedećeg dana uvidom u sve relevantne stvari i okolnosti koje su u nadležnosti ove inspekcije. Inspektorki za oblast zaštite na radu sljedeći dan pridružila se i inspektorka za oblast radnih odnosa i zapošljavanja. Zajedno su

sačinili izvještaj nakon kontrole i uvida u relevantnu dokumentaciju. Nalaz Uprave za inspeksijske poslove je predat Vrhovnom državnom tužilaštvu.

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, na 100. sjednici, održanoj 22. jula 2015. godine obavio je kontrolno saslušanje na temu „Aktuelna situacija povodom tragičnog događaja u fabrici oružja „Tara“ u Mojkovcu“.

Nakon sprovedenog kontrolnog saslušanja, Odbor je na 102. sjednici, održanoj 30. jula 2015. godine, usvojio sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Upućuje se zahtjev Osnovnom državnom tužilaštvu u Bijelom Polju da dostavi Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje informacije o preduzetim aktivnostima i rezultatima tih aktivnosti, povodom tragičnog događaja u fabrici oružja „Tara“ u Mojkovcu;
2. Obavezuju se izvršni direktori Tara Aerospace and Defence i Tara Precision Works da obezbijede dodatnu edukaciju zaposlenih i o tome obavijeste Odbor;
3. Upućuje se zahtjev Upravi za inspeksijske poslove da dostavi izvještaj Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje o inspeksijskom pregledu i preduzetim mjerama u fabrici oružja „Tara“ i
4. Obavezuju se organi i lica, obuhvaćeni ovim zaključcima, da do 1. oktobra 2015. godine, obavijeste Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje o stepenu njihove realizacije.

**Predsjednik Odbora
Zoran Jelić**